

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM
2009-10-26
Meddelad i
Stockholm

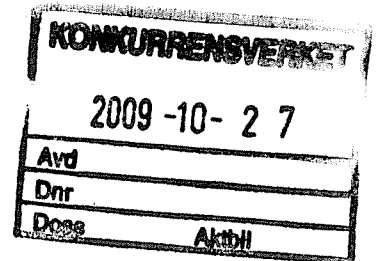
Mål nr
19247-09
Enhet 15

SÖKANDE

Frentab Entreprenad & Söner AB, 556722-1220

Ombud:

Johan Rosén och Håkan Andersson
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPART

Värmdö kommun kommun
134 81 Gustavsberg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster - LUF

DOMSLUT

Länsrätten avslår Frentab Entreprenad & Söner AB:s ansökan om ingripande enligt LUF.

Länsrättens interimistiska beslut av den 25 september 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 468585

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Värmdö kommun genomför upphandlingen Sandön Råvatten- och VA-ledningar. Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling enligt 15 kap LUF.

Värmdö kommun har i tilldelningsbeslut den 16 september 2009 beslutat att anta ett annat anbud än anbudet från Frentab Entreprenad & Söner AB (Frentab).

Frentab ansöker om överprövning och yrkar såvitt nu är ifråga att länsrätten ska besluta att Värmdö kommun kommuns upphandling inte får avslutas innan rättelse vidtagits genom en ny anbudsutvärdering. Till stöd för sin talan anger Frentab i huvudsak följande. Frentab har diskvalificerats från anbudsvärderingen på grund av att anbudet påstås sakna redovisning av företagets miljösystem. I de administrativa föreskrifterna uppställs under AFB.31 de skallkrav som ett anbud måste uppfylla. Under punkten 6 anges att "Entreprenören ska redovisa ett miljösystem som är relevant för det aktuella arbetet. Intyg, certifikat eller liknande beskrivning ska bifogas. Utvärderas enligt AFB.54". Vilka krav som ställs på det miljösystem som ska redovisas anges inte utan den enda vägledning som ges är att den ska vara relevant för det aktuella arbetet. Till Frentabs anbud finns bifogat ett dokument rubricerat Kvalitetsplan. Under punkten 6.1 i detta redovisas miljösystemet. Att miljösystem ingår i kvalitetsplanen framgår även av första sidan av Frentabs anbud. Enligt det bifogade dokumentet ska vid utförandet av entreprenaden diesel tankas ur godkänd Farmartank, smörj-oljor transporteras ut till arbetsplatserna i servicebil och källsortering av spillolja ske på Frentabs förråd. Redogörelsen i kvalitetsplanen över hur arbetena anpassas för miljön är fullt tillräckligt miljösystem för just denna entreprenad. Frentab har således uppfyllt skallkravet och Värmdö kommun har felaktigt förkastat anbudet vilket innebär att Frentab inte har behandlats likvärdigt med övriga anbudsgivare. Det vinnande anbudets anbudssumma

är totalt 6 595 000 kr, vilket enligt AFB.523 ger poängen 0,682. Av Frentabs anbud framgår att anbudssumman totalt sett är 5 934 390 kr vilket skulle ha gett poängen 0,758. Att Frentab vid en utvärdering av anbudspriset, som utgör 75 % av viktningen, erhåller en poäng som är avsevärt högre än övriga anbudsgivare innebär att Frentab sannolikt hade tilldelats upphandlingen. Frentab har lämnat in ett stort antal referenser, en utförlig organisationsplan, en kvalitetsplan och ett relevant miljösystem. Det finns därför inte någon anledning att till att anbudet i de övriga två viktningsskategorierna utöver pris, skulle viktas så mycket lägre än övriga anbud att det sammanräknat inte skulle vara det ekonomiskt mest fördelaktiga. Frentab har därmed lidit eller kan komma att lida skada.

Värmdö kommun yrkar att upphandlingen får avslutas i enlighet med Värmdö kommuns tilldelningsbeslut. I andra hand yrkar Värmdö kommun att för det fall länsrätten finner att Frentab felaktigt uteslutits i kvalificeringsfasen att länsrätten skall förordna att upphandlingen rättas. Till stöd för sin talan anför Värmdö kommun i huvudsak följande. Frentab har inte uppfyllt ställda skallkrav varför Värmdö kommun agerat i enlighet med LUF, likabehandlingsprincipen då anbudet inte utvärderats. Förfrågningsunderlaget har inte varit motstridigt eller otydligt. I förfrågningsunderlaget anges att det är "viktigt att beakta att alla schaktarbeten kommer att utföras inom primärt eller sekundärt skyddsområde för vattentäkt". Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling enligt 15 kap LUF. Frentab vill att Värmdö kommun ska göra avsteg från ställt skallkrav och ta med företagets anbud i utvärderingen. I de administrativa föreskrifterna, AFB.3 1 Anbudsform och innehåll, punkt 6 ska entreprenören redovisa ett miljösystem som är relevant för det aktuella arbetet. Intyg, certifikat eller liknande beskrivning ska bifogas. I Frentabs anbudsbrief finns ett antal bilagor uppräknade. En av dessa är "Vårt miljö- och kvalitetssystem". Vid kontroll av ställda skallkrav fanns ingen bilaga rubricerat "Vårt miljö- och kvalitetssystem". Däremot fanns i anbudshandlingen ett dokument benämnt "Kvalitetsplan".

Detta dokument består av ett antal sidor utan innehållsförteckning. Ingenstans finns miljösystem eller miljöpolicy omnämnt, varken i "Kvalitetsplan" eller i övriga anbudshandlingar. Frentab påstår att deras miljösystem redovisas i Kvalitetsplan punkt 6.1. Värmdö kommun bestrider att denna punkt redovisar ett relevant miljösystem eller en miljöpolicy för det aktuella uppdraget. Frentab anser att de har redovisat ett "fullt tillräckligt miljösystem för just denna entreprenad". Värmdö kommun bestrider att det är fullt tillräckligt. Frentab har inte uppfyllt ställt skullkrav och klagandens anbud har därför inte gått vidare i utvärderingen, helt i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget. Värmdö kommun hävdar och vidhåller att upphandlingen uppfyller de grundläggande kraven om de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling, transparens och förutsebarhet. Då Värmdö kommun agerat i enlighet med de EG-rättsliga principerna och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF), saknas grund för att Frentab skulle ha lidit skada på grund av Värmdö kommuns agerande.

Frentab har genmält bl.a. följande. Såsom Värmdö kommun har påpekat är det angivet på anbudets förstasida att miljö- och kvalitetssystem är bilagt anbudet. Av dokumentens inbördes ordning i anbudet framgår med önskvärd tydlighet att det åsyftade dokumentet är det med rubriken Kvalitetsplan. I dokumentet återfinns miljösystemet under rubriken "Mottagningskontroll och materialstyrning". Något formkrav för hur anbudsgivarens miljösystem ska presenteras i anbudet är inte föreskrivet i förfrågningsunderlaget och något krav på att redovisningen ska ske i ett särskilt dokument, eller med särskild uppställning, finns inte. Tvärtom framgår, vid en jämförelse med viktningskriterierna för ett miljösystem, att ett " eget miljösystem" uppfyller ställda krav. Vid en jämförelse mellan punkterna i förfrågningsunderlagets AFC.2233 och Frentabs anbud, framgår att flera av de punkter som krävs av den miljöplan som ska lämnas efter beställning finns med redan i anbudet, vilket visar att anbudets

Kvalitetsplan p. 6.1 utgör ett miljösystem. I anbudet har Frentab redovisat ett miljösystem för de arbeten som upphandlingen avser, d.v.s. en ordning för hur miljörisiker förknippade med Frentabs arbeten i projektet avsågs bli hanterade. Huruvida ett miljösystem har varit bra eller inte är ett ställningstagande som Värmdö kommun har att göra i värderingen, inte i kvalificeringsfasen. Det kan även konstateras att Värmdö kommun i flera upphandlingar, med samma skallkrav, har godtagit anbud från Frentab innehållandes samma dokumentation som i det nu aktuella anbudet. Det har således inte framkommit något som talar för att det av Frentab redovisade miljösystemet inte uppfyller det uppställda skallkravet. Under dessa förutsättningar ska en ny anbudsutvärdering göras i vilken Frentabs anbud ska anses vara kvalificerat för värdering.

Värmdö kommun har därefter anfört bl.a. följande. Frentab har inte uppfyllt ställda skallkrav på eget miljösystem och anbudet har därför inte gått vidare i utvärderingen. I kvalificeringsfasen har innehållet i ett miljösystem inte värderats utan det har endast genomförts en kontroll om ett sådant finns bilagerat, vilket Frentab inte har gjort.

Länsrätten har den 25 september 2009 interimistiskt förordnat att Värmdö kommun inte får avsluta upphandlingen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 15 kap. 16 § LUF gäller följande. En upphandlande enhet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande enheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande enheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Av 16 kap. 2 § LUF framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Av punkten AFB.31 p. 5 i Värmdö kommuns förfrågningsunderlag (förfrågningsunderlaget) framgår i huvudsak följande. Entreprenören ska redovisa ett kvalitetssystem som är relevant för det aktuella arbetet. Intyg, certifikat eller liknande beskrivning ska bifogas.

Av punkten AFB.31 p. 6 i förfrågningsunderlaget framgår i huvudsak följande. Entreprenören ska redovisa ett miljösystem som är relevant för det aktuella arbetet. Intyg, certifikat eller liknande beskrivning ska bifogas.

Enligt förfrågningsunderlagets punkt AFB.51 ska anbudsprovning ske i tre steg:

1. Uteslutning – formella krav
2. Kvalificering – finansiell och ekonomisk ställning
3. Anbudsutvärdering.

I punkten AFB.522 anges bl.a. att kontroll sker av att samtliga i förfrågningsunderlaget ställda skallkrav har uppfyllts och av att samtliga begärda handlingar har bifogats. Endast anbud lämnade av anbudsgivare som godkänts vid provningen kommer att utvärderas.

I punkten AFB.523 i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga angivna faktorer enligt nedan kommer att antas. De olika faktorer, utom pris, kommer att betygsättas och viktas enligt nedan.

1. Anbudspris 75 %
2. Referenser och platsorganisation 15 %
3. Miljö- och kvalitetssystem 10 %

Miljösystem värderas genom att aktuell miljösystemspoäng (AM) ställs mot maximal miljösystemspoäng (MM) enligt nedan.

- 3 Kvalitetssystem certifierat enligt ISO eller likvärdigt.
- 2 Eget kvalitetssystem
- 1 Kvalitetspolicy
- 0 Ej redovisat kvalitetssystem eller kvalitetspolicy

Om anbud som inte är komplett och avfattat enligt förfrågningsunderlagets bestämmelser och förutsättningar, riskerar anbudsgivaren att anbudet inte tas upp till prövning. Beställaren äger rätt att utan angivande av skäl förkasta samtliga anbud utan att ersätta anbudsgivarens kostnad i samband med anbudsgivningen.

Av punkten 6.1, rubricerat ”Mottagningskontroll av materialstyrning” i Frentabs bilaga, ”Kvalitetsplan”, framgår följande. Kontroll på arbetsplats av ansvarig personal. Diesel tankas ur godkänd Farmartank på arbetsplats. Smörjoljor köps till Frentabs förråd och transporteras ut till arbetsplatserna av Frentabs servicebil. Källsortering av spillolja sker på Frentabs förråd.

Länsrättens bedömning

Värmdö kommun har i kvalificeringsfasen av den aktuella upphandlingen beslutat att utesluta Frentab från efterföljande utvärdering. Som anledning har angetts att Frentab inte har uppfyllt skallkravet att anbudsgivare ska redovisa ett miljösystem som är relevant för det aktuella arbetet samt att intyg, certifikat eller liknande beskrivning ska bifogas.

I det aktuella skallkravet anges att anbudsgivare ska redovisa ett miljösystem som är relevant för det aktuella arbetet samt att intyg, certifikat eller liknande beskrivning ska bifogas. Frentab har anfört att avsaknaden av närmare specificering om vad som avses med miljösystem och vad begreppet miljösystem innebär, medför att det inte kan anses ha uppställts något krav på viss form eller innehåll i det miljösystem som anbudsgivarna har att redovisa i sina anbud.

Av förfrågningsunderlagets utformning framgår klart att anbudsgivare ska redovisa såväl ett miljösystem som ett kvalitetssystem. Vidare görs en klar distinktion mellan dessa system.

Även med beaktande av vad Frentab i övrigt har anfört kan det som angetts i anbudet under punkten 6.1 under rubriken ”Mottagningskontroll av materialstyrning” i dokumentet Kvalitetsplan inte anses innebära att det aktuella skalkravet har uppfyllts. Värmdö kommun har därmed haft fog för att utesluta Frentab från anbudsutvärderingen.

Vad Frentab har åberopat i målet visar inte att det finns skäl för att ingripa med stöd av LUF. Frentabs ansökan om överprövning ska därför avslås.

Genom att länsrätten nu har avgjort målet slutligt upphör länsrättens tidigare inhibitionsbeslut att gälla. Detta medför i sin tur att en ny tiodagarsfrist enligt 16 kap. 1 § tredje stycket 2 LUF börjar löpa, vilket bör beaktas vid ett överklagande av denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Kurt Björk
Rådman

Föredragande har varit Mattias Berger.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.**

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

